

Landschap als spiegel

‘De avond valt. Samen met Dr. M. Klaassen loop ik langs de Boezem van de Overwaard. We zien in de verte Den Donk liggen, een klein gehucht op een eeuwenoude heuvel in de Alblasserwaard. De zon laat zijn late licht over het land vallen. Behalve het gezang van een late vogel is het hier volkomen stil.

U zou ons in deze serie een aantal kunstwerken voorspiegelen, maar nu beschrijft u de natuur?

De natuur is, in al wat daarin nog goed en schoon is, een spiegel van God: Gods kunstwerk. Tegelijk is dit landschap rond Den Donk niet alleen natuur, maar ook cultuur: mensen hebben het door de eeuwen heen bebouwd en bewoond. Een dergelijke plek kun je volgens mij ook zien als een “kunstwerk” dat een bepaalde geest ademt of weerspiegelt.

Wat ziet u?

Ik zie een eeuwenoude heuvel. Deze plek voert terug naar de oudste tijden. Er zijn hier alle eeuwen door grote overstromingen geweest en dan vluchtten de mensen uit de wijde omgeving naar Den Donk. Toen Den Donk nog niet gekerstend was moeten onze voorouders hun goden hier hebben aangeroepen. Den Donk was een schuilplaats tegen het water.

Wanneer is dit gebied gekerstend?

In de middeleeuwen is het christelijk geloof hier gekomen. Al in de late elfde eeuw en in de twaalfde eeuw was hier een klooster en in de late Middeleeuwen waren hier de Broeders des Gemenen Levens. In de zestiende eeuw is hier de invloed van de Reformatie gekomen. In deze christelijke tijden waren er evenzeer overstromingen. Ze maakten de mensen diep afhankelijk. Ze riepen niet meer de goden aan die hen niet helpen konden, maar ze riepen tot de levende God van Israël. Ik denk dat dat tekenend is voor het geestelijk klimaat in deze waard.

Heeft den Donk ook schrijvers of kunstenaars geïnspireerd?

De schrijver J.W. Ooms - die vaak wat minachtend wordt weggezet als streekromanschrijver maar die volgens mij veel boeiender en beter schrijft dan menig zogenaamd literator – schreef over Den Donk het boek *Mij achtervolgt een haai*. Hierin beschrijft hij hoe bewoners en vluchtelingen de watervloed ondergaan en worstelen met God. Het boek zelf ademt in alle bladzijden een werkelijk heteronome sfeer van overgave en Godsvertrouwen te midden van de stormen en wateren van het leven.

Wat weerspiegelt Den Donk voor u?

Het is misschien raar als ik dit zeg, maar voor mij ademt het geheel van de natuur en cultuur van den Donk iets van God. Alsof ook het landschap gekerstend is en Gods licht er over heen schijnt. Even voel ik dan iets van hoe het hier had kunnen zijn wanneer de wereld niet gevallen was. Er is op deze stille avond een glimp van het paradijs.

Dr. Ewald Mackay